

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Факультет інноваційних технологій харчування,
ресторанно-готельного та туристичного бізнесу

**ІНТЕГРАЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ
НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ
ГОСТИННОСТІ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
*III Всеукраїнської міжвузівської наукової конференції
студентів та аспірантів*

13-14 листопада 2013 р.

Одеса
Фенікс
2013

УДК 640.41:349.9: 316,4
ББК 65.432

Керівництво оргкомітету:

Голова:

Єгоров Б. В. — д. т. н., професор, ректор Одеської національної академії харчових технологій;

Заступник голови:

Капельяц Л. В. — д. т. н., професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків;

Дідух Н. А. — д. т. н., професор, директор Навчально-наукового технологічного інституту харчової промисловості імені М. В. Ломоносова;

Дишкантюк О. В. — к. т. н., доцент, декан факультету інноваційних технологій харчування, ресторанно-готельного і туристичного бізнесу;

Тележенко Л. М. — д. т. н., професор, завідувач кафедри технології ресторанного та оздоровчого харчування;

Саркісян Г. О. — к. т. н., заступник декана факультету інноваційних технологій харчування, ресторанно-готельного і туристичного бізнесу.

Редакційна колегія:

Дишкантюк О. В. — к. т. н., доцент, декан факультету інноваційних технологій харчування, ресторанно-готельного і туристичного бізнесу (головний редактор);

Новічкова Т. П. — к. т. н., доцент кафедри ресторанно-готельної справи і туризму;

Федосова К. С. — к. т. н., доцент кафедри ресторанно-готельної справи і туризму;

Саламатіна С. Є. — к. т. н., доцент кафедри ресторанно-готельної справи і туризму;

Олійник В. Д. — к. геогр. н., доцент кафедри ресторанно-готельної справи і туризму;

Салавеліс А. Д. — к. т. н., доцент кафедри технології ресторанного та оздоровчого харчування;

Мутузова В. О. — інженер I категорії Науково-дослідного інституту Одеської національної академії харчових технологій.

За зміст наукових праць та достовірність наведених фактологічних і статистичних матеріалів відповідальність несуть автори.

ISBN 978-966-438-750-4

© Одеська національна академія харчових технологій, 2013
© Оформлення ПП «Фенікс», 2013

ГОТЕЛЬНА ТА РЕСТОРАННА ІНДУСТРІЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Оксана Рудик

*ОКР спеціаліст, спеціальність «Готельна і ресторанна справа»,
науковий керівник — канд. екон. наук, ст. викладач А. М. Іванов,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса*

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙ В СФЕРІ ПОСЛУГ

В сучасних умовах економіка України зорієнтована на підвищення конкурентоспроможності. Надзвичайно важливого значення набуває активізація інноваційної діяльності, оскільки без цього неможливим є здійснення прогресивних структурних зрушень у країні, суттєве оновлення реального сектору й забезпечення сталого соціально-економічного розвитку держави. У наш час нововведення охоплюють усі сфери людської діяльності, радикально впливають на процеси господарювання, змінюють соціально-економічні відносини у суспільстві. Неперервні і постійні інновації стають необхідною та природною формою існування будь-якої фірми, забезпечують їй конкурентоспроможність і виживання на ринку.

Метою роботи є визначення особливостей інноваційної діяльності у сфері послуг та вибору першочергової інновації у сфері готельно-ресторанного господарства.

Однією із головних і позачергових інновацій, поряд із модернізацією підприємств, — слід вважати залучення на кожному етапі виробництва послуг у всіх структурах і підрозділах кваліфікованих, молодих перспективних управлінців (менеджерів), так як нове покоління менеджерів націлене на удосконалення та покращення особистого рівня знань та навиків. Здатність до швидкого засвоєння та переробки інформації, закордонний досвід роботи, численні тренінги, семінари практики роблять молодих спеціалістів більш обізнаними для роботи в сфері готельно-ресторанного господарства. Фахівці мають новий сучасний прогресивний погляд на проблеми та на шляхи їх вирішення. Нове покоління менеджерів вже не пам'ятає закони планової економіки і здатне використовувати і впроваджувати у виробництво послуг нові системи управління, а також

Таблиця 2.
Структура закладів санаторно-курортного господарства
Одеської та Закарпатської областей у 2012 році

Region	Загальна кількість закладів, одиниць	Кількість (одиниць)/Частка від загальної кількості закладів в області (%)					
		Санаторії	Пансіонати з лікуванням	Дитячі заклади оздоровлення, дитячі центри	Санаторії-профілакторії	Будинки та пансіонати відпочинку	Бази та інші заклади відпочинку
Одеська область	407/100	30/7,4	0	1/0,2	9/2,2	9/2,2	358/88,0
Закарпатська область	57/100	20/35,1	2/3,5	3/5,3	4/7,0	5/8,8	23/40,3

Показник середнього заповнення одного місця дорівнював 11,3 особи на місце. За період з 2011 по 2012 рік у Закарпатській області відбулось зменшення загальної кількості санаторно-курортних закладів, проте їх одноразова місткість навіть збільшилася, знизилась на 4551 чисельність оздоровлених осіб. У структурі санаторно-курортних закладів Закарпаття переважають бази та інші заклади відпочинку — більше 40 %, значною є питома вага санаторіїв — понад 35 % [2; 4].

Аналізуючи рекреаційні ресурси та санаторно-курортне господарство Одеської та Закарпатської областей нами були виявлені наступні спільні та відмінні риси:

Рекреаційні ресурси, на основі яких функціонують санаторно-курортні заклади Одещини є більш різноманітними (кліматичні ресурси, родовища мулових грязей та мінеральних вод).

Основні курорти Закарпаття використовують у лікувально-оздоровчих цілях родовища мінеральних вод, тобто належать до бальнеологічних.

Санаторно-курортне господарство Одеської області у порівнянні з відповідним господарством Закарпатської області є більш

потужним: приблизно у 7 разів є більшою кількістю закладів, у 8 разів вищою є їх одноразова місткість.

У структурі закладів санаторно-курортного господарства обох областей переважають бази та інші заклади відпочинку і санаторії; ефективність використання місць у санаторно-курортних підприємствах Закарпаття є вищою ніж у аналогічних закладах Одещини.

Список використаних джерел

1. Курорти та санаторії України : соціальний загальнонаціональний інформаційно-презентаційний проект / Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство соціальної політики України [та інші]. — Режим доступу: <http://sankurort.ua>

2. Санаторно-курортне лікування, організований відпочинок та туризм в Україні : статистичний бюлетень / Державна служба статистики України ; відп. за випуск І. В. Калачова. — К., 2011. — 92 с.

3. Стафійчук, В. І. Рекреація : навчальний посібник / В. І. Стафійчук. — К. : Альтерпрес, 2006. — 264 с.

4. Туристична діяльність в Україні у 2012 році : статистичний бюлетень / Державна служба статистики України ; відп. за випуск І. В. Калачова. — Київ, 2013. — 272 с.

Виолетта Фишер,

2 курс, направление подготовки «Туризм»,

Виталий Мезенцев,

3 курс, направление подготовки «Туризм»,

*научный руководитель — д. м. н, проф. Т. В. Стрикаленко,
Одесская национальная академия пищевых технологий, г. Одесса*

АКТУАЛЬНЫЕ ЗАДАЧИ РАЗВИТИЯ ЛЕЧЕБНО-ОЗДОРОВИТЕЛЬНОГО ТУРИЗМА В УКРАИНЕ

Основными темами Международного круглого стола по вопросам развития медицинского туризма в Украине, как и Международной курортной выставки «Украина — круглый год 2013» (11 - 12 октября 2013 г., Киев), были санаторно-курортное лечение в Украине, привлечение внимания граждан страны и иностранцев

к новым возможностям лечения и оздоровления в Украине, а также предоставление возможности «из первых рук» получить квалифицированную консультацию и выбрать оптимальный вариант оздоровления. Актуальность задачи оптимизации использования рекреационно-оздоровительных ресурсов страны обусловлена рядом причин. Так, по данным Всемирной туристической организации ООН (UNWTO), на мировой арене сфера туризма и курортов генерирует каждое 12-е рабочее место, а ее вклад в мировой ВВП составляет 9 %. Иная ситуация в Украине - вклад туристической отрасли в ВВП страны составляет всего 2.2 %, и наиболее перспективным путем его увеличения представляется развитие лечебно-оздоровительного туризма.

Такое внимание к проблемам организации курортного дела (базовых предприятий сферы лечебно-оздоровительного туризма) обусловлено также негативными тенденциями состояния здоровья населения и тем, что, фактически, сегодня курортный потенциал страны находится в состоянии хаотического развития: недостаточное законодательное и нормативно-правовое обеспечение санаторно-курортной деятельности, отсутствуют планы комплексного развития природных курортных территорий и механизмы функционирования санаторно-курортных учреждений в условиях рыночной экономики, заброшенность санаторно-курортных учреждений и низкое качество предоставляемых ними услуг, не соответствующих международным стандартам. Среди серьезных причин сложившейся ситуации далеко не последнее место занимают недостаточная подготовка и переподготовка кадров, дефицит современного научно-методического обеспечения, разработки и реального внедрения инноваций, новых туристических продуктов для санаторно-курортной отрасли Украины.

Анализ основных положений проекта «Медицинский туризм в Украине» (МЕДТУР), в котором рекреационная деятельность рассматривается как социальное явление по восстановлению жизнедеятельных сил человека в соответствии с реальными возможностями общества в данный момент, позволил выделить как наиболее перспективные разработку и внедрение региональных программ развития объектов лечебно-оздоровительного туризма, разработку концепции оздоровления туристов в санаториях Украины, а также конкретных программ санаторно-курортной профилактики, восстановительного лечения и медицинской реабилитации лиц с различными синдромами, заболеваниями

и преморбидными состояниями в санатории и/или на курорте. Таки программы, являясь инновационным туристским продуктом, должны быть обоснованными, надежными и эффективными, целостными и понятными (туроператору и туристу), гибкими и полезными, а также соответствовать рекламе.

Проведенное обсуждение содержания такой программы показало, что она должна включать ряд обязательных компонентов: (а) характеристику синдрома/состояния, для минимизации которого разработана программа; (б) особенности санаторно-курортного этапа эффективного лечения этого синдрома/состояния в условиях конкретного курорта/санатория; (в) характеристика лечебных факторов (природных, преформированных, нетрадиционных, диетотерапия и др.) данного курорта/санатория, которые могут быть предоставлены лицам с таким синдромом/состоянием, приезжающим на курорт; (г) стратегические направления терапии синдрома/состояния и (д) алгоритм санаторного лечения синдрома/состояния (алгоритм воздействия на физиологические меры защиты организма). Безусловно, программа должна также содержать обязательный перечень противопоказаний для направления на данный курорт/санаторий.

Инновационность программ санаторно-курортной профилактики, восстановительного лечения и медицинской реабилитации лиц с различными состояниями в санатории и/или на курорте состоит в том, что в условиях одного санатория/курорта возможны разработка новых комбинаций лечебных факторов, основанных на использовании новых материалов и компонентов, внедрение новых организационных форм и т.д. Кроме того, такие программы могут быть созданы для работников предприятий с вредными условиями труда для их оздоровления в условиях местных санаториев, что может быть оговорено в социальном пакете. На практических занятиях в настоящее время проводится апробация разработки программ для профилактики и лечения «синдрома менеджера», синдрома хронической усталости, оздоровления работников предприятий химической промышленности и др.

Список использованных источников

1. Малахова Н.Н., Ушаков Д.С. Инновации в туризме и сервисе. — М.: ИКЦ «MapT», 2008.
2. <http://ukraine365.tourism.crimea.ua/>

ТУРИСТИЧНА ІНДУСТРІЯ:
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ

<i>Марія Щепакіна</i> ПРОМЫШЛЕННЫЙ ТУРИЗМ В УКРАИНЕ	129
<i>Олена Побережна, Маргарита Пуховаць</i> МАРКУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ШЛЯХІВ У САМОДІЯЛЬНОМУ ТУРИЗМІ	132
<i>Анастасія Олійник, Катерина Опанасюк</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ КІНОТУРИЗМУ ЯК ЗАСОБУ ПРОСУВАННЯ ТУРИСТСЬКИХ ДЕСТИНАЦІЙ	134
<i>Наталія Качан</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ САНАТОРНО-КУРОРТНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	138
<i>Оксана Рудык, Лилія Качмар</i> МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ КУРОРТА «ТРУСКАВЕЦ». РАЗРАБОТКА МЕРОПРИЯТІЙ ПО ПРОДВИЖЕНІЮ	142
<i>Аня Андрощук, Валерія Ліпкан, Надія Федорова</i> ФУНКЦІОНУВАННЯ САНАТОРНО-КУРОРТНОГО ГОСПОДАРСТВА ОДЕСЬКОЇ ТА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ У 2011-2012 РОКАХ	145
<i>Виолетта Фишер, Виталий Мезенцев</i> АКТУАЛЬНЫЕ ЗАДАЧИ РАЗВИТИЯ ЛЕЧЕБНО-ОЗДОРОВИТЕЛЬНОГО ТУРИЗМА В УКРАИНЕ	149
<i>А. Владимирова, В. Михайлова</i> ЗНАЧЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ В ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	152
<i>Аня Андрощук</i> ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ РЕКРЕАЦИОННОЙ И КУРОРТНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УКРАИНЕ	156

Інтеграційні та інноваційні напрямки розвитку індустрії гостинності : зб. тез доп. III Всеукр. міжвуз. наук. конф. студ. та аспір. (13-14 листопада 2013 р., м. Одеса) / за заг. ред. проф. Б. В. Єгорова – О. : Фенікс, 2013. – 164 с.

Рос., укр. та англ. мовами.
ISBN 978-966-438-750-4

Збірник містить матеріали наукових досліджень розглянутих на III Всеукраїнській міжвузівській науковій конференції студентів та аспірантів, що була проведена на базі факультету інноваційних технологій харчування, ресторанно-готельного і туристичного бізнесу Одеської національної академії харчових технологій. Дослідження учасників стосувались багатьох актуальних проблем сучасної індустрії гостинності та туризму.

Робочі мови конференції: українська, російська, англійська.
Матеріали доповідей та повідомлень видані у авторській редакції.

УДК 640.41:349,9: 316,4
ББК 65.432